

סקר Risks That Matter

בנושא

השפעת ההתפתחויות הטכנולוגיות על שוק העבודה

ניתוח ממצאי הסקר : דפנה אבירם-ניצן, איתן בן-אליה

עיבוד נתונים : רועי קנת-פורטל

פברואר 2026

עיקרי הדברים

הערכות הישראלים המשתתפים בשוק העבודה בנוגע לעתיד עבודתם ב-5 השנים הקרובות:

- **הישראלים מעריכים בסבירות גבוהה יותר בהשוואה לממוצע ה-OECD כי ב-5 השנים הקרובות יתרחשו שינויים חיוביים בעבודתם האישית.** במקביל, הם מעריכים בסבירות נמוכה יותר, אך דומה לממוצע ב-OECD, שיאבדו את עבודתם משום שאינם בקיאים בטכנולוגיות חדשות או שבינה מלאכותית תחליף אותם. לעומת זאת, הישראלים מביעים חשש נמוך ביחס למרבית מדינות הסקר באשר לתרחיש שרובוט יחליף אותם בעבודתם.
- **רוב הישראלים (69%) סבורים שהטכנולוגיה תשפר את האיזון בין עבודה לחיים פרטיים.** מדובר בעלייה של 5 נקודות האחוז לעומת תוצאות הסקר מ-2020.
- **רוב הציבור בישראל סבור כי הטכנולוגיה תהפוך את העבודה לפחות מלחיצה, תובענית או משעממת (60%).**
- **פחות משליש מהישראלים מאמינים שהם יאבדו את עבודתם כי אינם בקיאים בטכנולוגיות חדשות או שבינה מלאכותית תחליף אותם (29%-ו-28% בהתאמה), ורק חמישית סבורים שרובוט יחליף אותם בעבודה (21%).**
- **עם זאת, לעומת ממצאי הסקר מ-2022 נרשמה עלייה של 7 נקודות האחוז בשיעור הסבורים שיאבדו את עבודתם משום שאינם בקיאים בטכנולוגיות חדשות.**

הערכות כלל הציבור בנוגע להשפעות ה-AI על שוק העבודה ב-10-5 השנים הקרובות:

- **הציבור הישראלי מעריך שלחדירת הבינה המלאכותית יהיו השפעות גדולות יותר – הן חיוביות והן שליליות – על שוק העבודה בהשוואה לממוצע ב-OECD.**
- **בולטת במיוחד תפיסת הישראלים בנוגע לצורך בהכשרות מקצועיות לאור חדירת הבינה המלאכותית: הישראלים סבורים יותר מכל ציבור אחר כי "אנשים רבים יידרשו לבצע הכשרות מקצועיות נוספות עבור משרות שונות".**
- **הישראלים מעריכים בסבירות גבוהה יותר מהממוצע ב-OECD שחוסר השוויון יגדל בעקבות בעקבות חדירת הבינה המלאכותית לשוק העבודה (3.0 ו-2.9 בהתאמה), ומעריכים בסבירות דומה שכניסת הבינה המלאכותית לשוק העבודה תוביל לעלייה ברמת האבטלה (3.0). לצד זאת, הם גם אופטימיים יותר בהשוואה לממוצע ב-OECD ש-AI יוביל להוצרות של משרות חדשות (2.6 ו-2.4 בהתאמה).**
- **רוב הישראלים (83%) סבורים שעל רקע חדירת הבינה המלאכותית רבים יידרשו לבצע הכשרות מקצועיות נוספות.**
- **רוב הציבור הישראלי מעריך שהפיקוח בעבודה יוגבר, שחוסר השוויון יגדל, ושרמת האבטלה תעלה בעקבות חדירת הבינה המלאכותית לשוק העבודה (78%, 77%-ו-76% בהתאמה).**
- **הישראלים אופטימיים לגבי השפעת ה-AI: הם צופים שהודות לבינה המלאכותית לרוב האנשים יהיה יותר פנאי (74%), שרובנו נוכל ליהנות ממשורות פחות מלחיצות או תובעניות (70%), ושייווצרו משרות נוספות (52%).**

- ממצאים אלו עשויים להעיד על מודעות גבוהה ביחס לפוטנציאל ההשפעה של חדירת הבינה המלאכותית לשוק העבודה, לצד שמירה על אופטימיות.

עמדות הציבור באשר לצעדי המדיניות שעל הממשלה לנקוט לאור השינויים הטכנולוגיים והשפעתם על שוק העבודה:

- התמיכה של הציבור הישראלי בהשקעה ממשלתית בתשתיות ובהון אנושי גבוהה במיוחד בהשוואה לממוצע ה-OECD, כאשר בשלושת הסעיפים הללו ישראל ניצבה ראשונה או שנייה מבין כל מדינות הסקר.
- כמו כן, מתוך הסקר מתקבל שהציבור הישראלי תומך משמעותית יותר ביחס לשאר המדינות גם בצעדי מדיניות שמטרתם להגן על עובדים וחברות מקומיים מפני תחרות, כגון שיפור רשת ביטחון סוציאלית לעת אובדן עבודה וקביעת מכסי יבוא להגנה על תעשיות מקומיות.
- מתן עדיפות לעובדים ישראלים בעת ההעסקה זוכה לתמיכה הרחבה ביותר בציבור הישראלי (88%) מבין כלל הפעולות האפשריות, כאשר בהשוואה בינלאומית ישראל מדורגת במקום הראשון בתמיכה באפשרות זו.
- רוב הישראלים (86%) תומכים בהגדלת ההשקעה הממשלתית בהשכלה אקדמית והכשרות מקצועיות לצעירים וכן בהכשרות מחדש עבור אנשים בגיל העבודה.
- אחוז בולט (77%) תומך בהגדלת ההשקעה הממשלתית בתשתיות דיגיטליות, כגון רשת הפס הרחב.

בשורה התחתונה, התמיכה הבולטת של הציבור הישראלי בהגדלת ההשקעה הממשלתית בהכשרות מקצועיות וטכנולוגיות לכלל המשתתפים בשוק העבודה, מהווה הזדמנות לשיפור ההון האנושי בישראל והעלאת פריון העבודה. לפיכך, אנו קוראים לממשלה להרים את הכפפה ולקדם מדיניות של למידה לאורך החיים, כדי לסייע לציבור העובדים בישראל להתאים את עצמו לשינויים המהירים שפוקדים את שוק העבודה על רקע חדירת הבינה המלאכותית.

רקע ומתודולוגיה

הניתוח שלהלן מבוסס על נתוני הסקר OECD Risks That Matter¹ לשנת 2024. סקר ה-RTM הוא סקר רבי-מדינתי שנערך על ידי ה-OECD ארבע פעמים (בשנים 2018, 2020, 2022 ו-2024), אשר בוחן את תפיסות הציבור לגבי הסיכונים החברתיים והכלכליים שניצבים בפניהם, את הערכתו באשר לאופן וליעילות שבהם הממשלה מתמודדת עם סיכונים אלו, ואת עמדותיו ביחס למדיניות הביטחון החברתית הנדרשת בעתיד.

הסקר הנוכחי והאחרון נערך בסוף 2024, בחודשים נובמבר-דצמבר, כאשר גודל המדגם של כל מדינה עומד על מעל 1,000 משתתפים בין הגילאים 18-64. הפנייה לנשאלים התבצעה באינטרנט או דרך שיחות טלפון, אך הסקר עצמו בוצע דרך האינטרנט בלבד, ולכן ייתכן שיש בו ייצוג חסר של האוכלוסייה החרדית. כמו כן, הסקר בישראל נערך בעברית בלבד, ולפיכך ניתן להניח כי קיים ייצוג חסר של האוכלוסייה הערבית.

חלקים רבים מהניתוח המוצג במסמך מתמקדים בממוצע של תשובות הנשאלים, עבור כל מדינה. לכן, במקרים כאלו, כאשר נטען שהציבור הישראלי מציג עמדה מסוימת, הכוונה למגמה הכללית שנצפתה בסקר, בהתאם לממוצע של כלל המשיבים הישראלים.

בהקשר זה יש לשים לב שבשאלות שבהן הדירוג נע בין 1 ל-5, נקודת האמצע המשקפת ניטרליות הינה 3, ואילו בשאלות שבהן טווח הערכים נע בין 1 ל-4, נקודת האמצע המשקפת ניטרליות היא 2.5.

לאור הקצב המואץ של ההתפתחויות הטכנולוגיות בשנים האחרונות, השינויים שכבר מתרחשים בעקבותיהן בשוק העבודה, ופוטנציאל ההשפעה האדיר שמיוחס להן ושטרם התממש במלואו,² סקירה זו נועדה לספק נקודת מבט המתמקדת באופן שבו הציבור הישראלי תופס את השינויים הללו, ברמת החשש שהם מעוררים, ובצעדי המדיניות שהוא סבור שעל הממשלה לנקוט כדי להתמודד עם האתגרים שההתפתחויות האחרונות בתחום הבינה המלאכותית מציבות בפני שוק העבודה. כל זאת, כאשר ייחודיותו של מסמך זה היא בהשוואה שהוא מספק בין עמדות הציבור הישראלי בנושאים הללו לאלה של יתר מדינות ה-OECD.

¹ OECD. (2024). *OECD Risks That Matter Survey: 2024 Core Questionnaire*.

<https://webfs.oecd.org/els-com/RtM/OECD-Risks-That-Matter-2024-Core-Questionnaire.pdf>

² בארי, ג. (2025). אימוץ במועל של בינה מלאכותית בעסקים - תובנות ראשוניות מסקר ראשון מסוגו בישראל, המכון הישראלי לדמוקרטיה.

<https://www.idi.org.il/media/28643/practical-adoption-of-ai-in-business.pdf>

בנק ישראל. (2025). תיבה מתוך דוח בנק ישראל לשנת 2024: ההשפעה הצפויה של בינה מלאכותית יוצרת על העובדים: השלכות על המדיניות בשוק העבודה.

<https://www.boi.org.il/publications/pressreleases/11-3-25>

שירות התעסוקה הישראלי. (2025). שוק העבודה בעידן ה-AI: תוכנית היערכות ממשלתית.

<https://govextra.gov.il/media/aqjfxvcc/%D7%9E%D7%A1%D7%9E%D7%A-%D7%9E%D7%93%D7%99%D7%A0%D7%99%D7%95%D7%AA-%D7%94%D7%A2%D7%A8%D7%9B%D7%95%D7%AA-%D7%9E%D7%9E%D7%A9%D7%9C%D7%AA%D7%99%D7%AA-%D7%9C%D7%A9%D7%95%D7%A7-%D7%94%D7%A2%D7%91%D7%95%D7%93%D7%94-%D7%91%D7%A2%D7%99%D7%93%D7%9F-%D7%94-ai.pdf>

מן הממצאים עולה שהישראלים אופטימיים יחסית בהשוואה לציבורים שביתר מדינות הסקר בכל הנוגע לעתיד משרתם האישית, אך גם פסימיים יותר כאשר מדובר בהשפעות העתידיות של AI על כלל שוק העבודה. בד בבד, הציבור הישראלי מאמין שמדיניות הממשלה צריכה להתמקד בהגנה על העובדים והתעשייה המקומיים, לצד השקעה רחבה יותר בפיתוח של הון אנושי טכנולוגי ושל תשתיות דיגיטליות, כאשר התמיכה בצעדים האחרונים חריגה גם ביחס לממוצע ב-OECD. לעומת זאת, נצפתה תמיכה נמוכה יחסית בקידום הגירה של כוח עבודה למדינה ובצעדים שמטרתם להגביל פיתוחים טכנולוגיים.

לפיכך, מומלץ כי ממשלת ישראל תנצל את דעת הקהל הנוכחית כדי לקדם ביתר שאת שני תחומים אלו – הון אנושי טכנולוגי ותשתיות דיגיטליות – המהווים אבני יסוד מרכזיות ביכולתה של המדינה להפוך לגורם עולמי משמעותי בתחום הבינה המלאכותית.

עיקרי התובנות

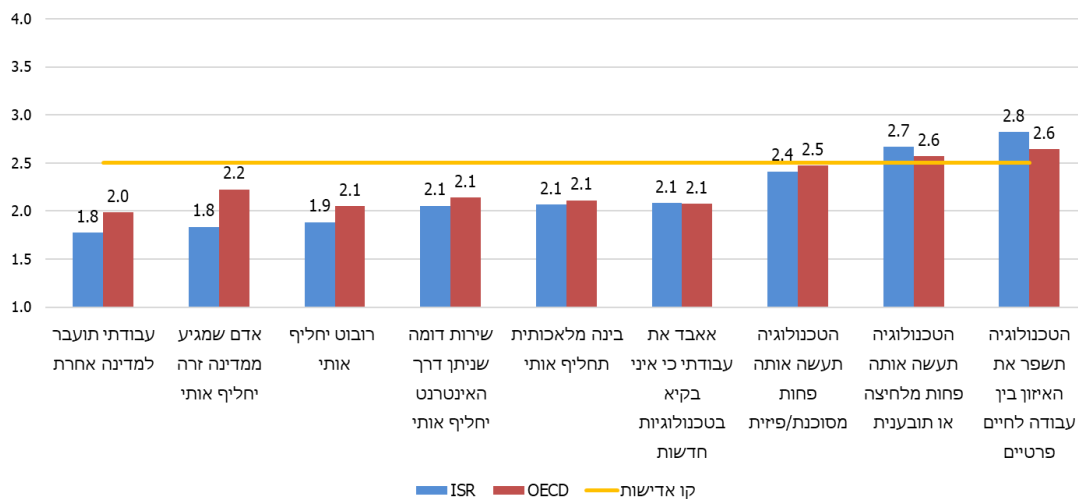
פרק 1: הערכות הציבור העובד לגבי עתידו בשוק העבודה בטווח הקרוב

ביחס לשאלה "מהי הסבירות שהדבר הבא יקרה למשרה שלך (או להזדמנויות עבודה) בחמש השנים הבאות?", שיעור גבוה יחסית בקרב הציבור בישראל שמשתתף בשוק העבודה מעריך בסבירות גבוהה שב-5 השנים הקרובות יחולו בעבודתו שינויים חיוביים, כגון שיפור האיזון שבין העבודה לחיים הפרטיים. במקביל משתתפי שוק העבודה מביעים ספק לגבי האפשרות שיאבדו את עבודתם.³

אופטימיות זו בולטת גם בהשוואה למוצע ב-OECD. בהשוואה למדינות ה-OECD, נראה שהציבור הישראלי שמשתתף בשוק העבודה אופטימי יותר בנוגע לאפשרות שיתרחשו שינויים חיוביים במסגרת עבודתו האישית, ופחות פסימי ביחס לאפשרות שיאבד את משרתו, כתוצאה ממגוון סיבות שונות.

בתרשים 1 ניתן לראות השוואה בינלאומית של ממוצע התשובות בהתייחס למידת הסבירות שאירועים שונים יקרו למשרה האישית או להזדמנויות העבודה שלהם ב-5 השנים הקרובות. טווח התשובות נע בין 1 ("מאוד לא סביר") ל-4 ("סביר מאוד"). לפיכך ציון של 2.5 משקף את קו האמצע.

תרשים 1: מה הסבירות, לדעתך, שהדבר הבא יקרה למשרה שלך (או להזדמנויות עבודה) במהלך 5 השנים הבאות?
ממוצע התשובות של המשתתפים בשוק העבודה (1 - מאוד לא סביר, 4 - סביר מאוד)

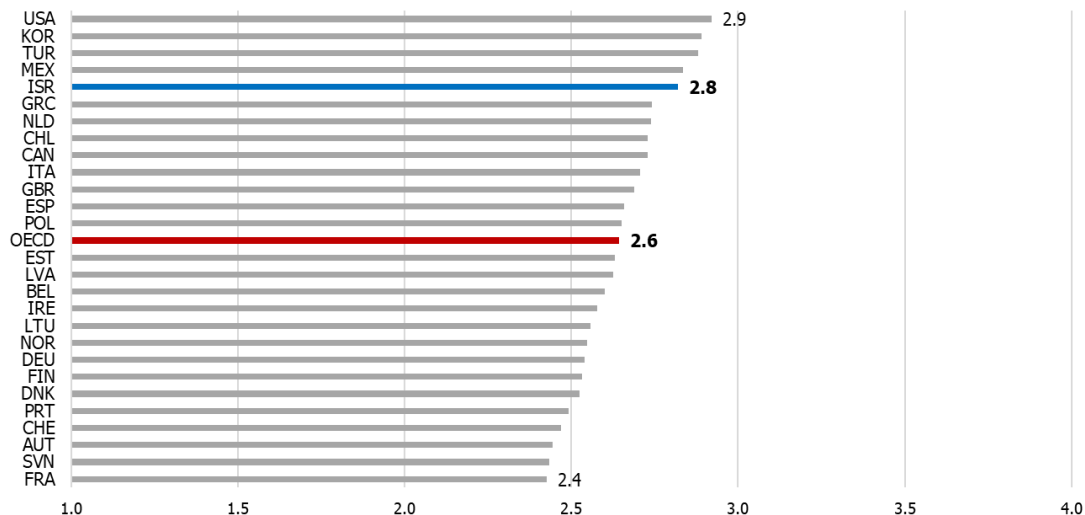
עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

מהתרשים עולה כי הציבור הישראלי העובד אופטימי יחסית ומעריך בסבירות גבוה יותר מהממוצע ב-OECD שיתרחשו שינויים חיוביים במסגרת עבודתו האישית, כאשר בסעיף "הטכנולוגיה תעשה את העבודה פחות מלחיצה או תובענית" הציבור הישראלי קיבל ציון של 2.7, לעומת 2.6 בממוצע

³ יש להדגיש שניסוח שאלה זו אינו מתמקד בהכרח בהשפעות השינויים הטכנולוגיים.

ב-OECD ; ובסעיף "הטכנולוגיה תשפר את האיזון בין עבודה לחיים פרטיים" הציבור הישראלי קיבל ציון של 2.8, לעומת 2.6 בממוצע ב-OECD (תרשים 1). במסגרת שאלה זו ישראל מדורגת בין חמש המדינות האופטימיות ביותר (תרשים 2).

תרשים 2: מה הסבירות, לדעתך, שהטכנולוגיה תשפר את יחסי עבודה-חיים פרטיים במהלך 5 השנים הבאות?
 ממוצע התשובות של המשתתפים בשוק העבודה (1 - מאוד לא סביר, 4 - סביר מאוד)

עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

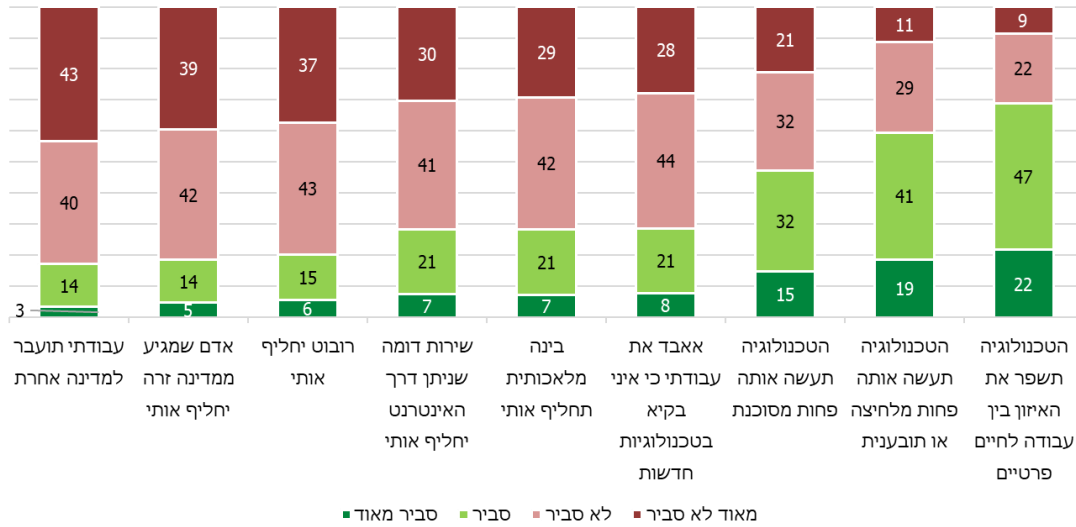
מנגד, כאשר למשיבים הוצגו מספר תרחישים שליליים הקשורים לשינויים הטכנולוגיים, הישראלים שמשותפים בשוק העבודה הביעו עמדה דומה למדי לזו של עמיתיהם ב-OECD, למעט ביחס לתרחיש שיוחלפו בעבודתם על ידי רובוט. תחת אפשרות זו, הציון הממוצע של הציבור הישראלי עומד על 1.9, בעוד שהציון הממוצע במדינות ה-OECD עומד על 2.1 (תרשים 1).

התמקדות בהתפלגות התשובות בתוך הציבור בישראל שמשותף בשוק העבודה מעלה כי הפרטים שבשוק העבודה בישראל מעריכים בסבירות גבוהה שיתרחשו שינויים חיוביים במשרתם ובהזדמנויות העבודה שלהם, וכן מעריכים בסבירות נמוכה יותר את האפשרות של אובדן עבודה כתוצאה מסיבות שונות. למעשה, רוב גדול סבור כי "הטכנולוגיה תשפר את האיזון בין עבודה לחיים פרטיים" (69%, עלייה של 5 נקודות האחוז לעומת הסקר המקביל מסוף 2022), ו-60% סבורים כי הטכנולוגיה תהפוך את העבודה לפחות מלחיצה או תובענית. כמו כן, כמעט מחצית מהמשיבים מעריכים ששינויים טכנולוגיים יהפכו את עבודתם לפחות מסוכנת (47%, תרשים 3).

תרשים 3: מה הסבירות, לדעתך, שהדבר הבא יקרה למשרה שלך (או להזדמנויות

עבודה) במהלך חמש השנים הבאות?

התפלגות מידת ההסכמה של המשתתפים בשוק העבודה בישראל (%)

עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

לעומת זאת, בהתייחס לתרחישים הנוגעים לאובדן עבודה עתידי כתוצאה מהשפעות טכנולוגיות שונות, שיעור נמוך בהרבה מהישראלים המשתתפים בשוק העבודה העריכו תרחישים אלו כסבירים: **29% מהעובדים בישראל חוששים לאבד את עבודתם כי אינם בקיאים בטכנולוגיות חדשות, 28% סבורים שבינה מלאכותית תחליף אותם, ורק חמישית חושבים שהתרחיש שרובוט יחליף אותם בעבודה הינו תרחיש סביר (21%, תרשים 3).**

כצפוי, בהשוואה לנתוני סקר Risks That Matter הקודם, שנערך בשלהי 2022 (בימים הראשונים של חדירת ה-AI לשימוש המוני), נרשמה עלייה של 7 נקודות האחוז בשיעור הישראלים הסבורים שיאבדו את עבודתם משום שאינם בקיאים בטכנולוגיות חדשות – עלייה חדה יותר מהעלייה הממוצעת ב-OECD (4 נקודות האחוז). עלייה זו נובעת בעיקר מירידה בשיעור המשיבים שסברו כי מדובר באפשרות מאוד לא סבירה (ירידה של 6 נקודות האחוז). לפיכך, גם אם שיעור החוששים בפועל נותר נמוך, אנו עדים לעלייה חדה יחסית של כ-30% בשיעור זה.

יתרה מכך, כאשר בוחנים את ממצאי הסקר על פי תחומי תעסוקה, ניכרים פערים משמעותיים בחשש מהחלפה בעבודה על ידי בינה מלאכותית. במקצועות אשר נחשבים לתחליפיים על פי מחקרים קודמים של בנק ישראל ושל WEF⁴ – כגון שירותים פיננסיים וביטוח, שירותי תמיכה ומנהלה, מידע ותקשורת, ופעילויות מקצועיות, מדעיות וטכניות, בין 25% ל-34% מהמשיבים

⁴ משלחי יד תחליפיים – מקצועות המאופיינים בחשיפה גבוהה ל-AI, לצד תחליפיות גבוהה, כגון עובדי שירות לקוחות, פקידים כלליים וסוכני נסיעות. לפיכך, העובדים במקצועות הללו נמצאים ברמת סיכון גבוהה להחלפה חלקית או מלאה בבינה מלאכותית. להרחבה בנושא ראו: בנק ישראל. (2025). תיבה מתוך דוח בנק ישראל לשנת 2024: ההשפעה הצפויה של בינה מלאכותית יוצרת על העובדים: השלכות על המדיניות בשוק העבודה.

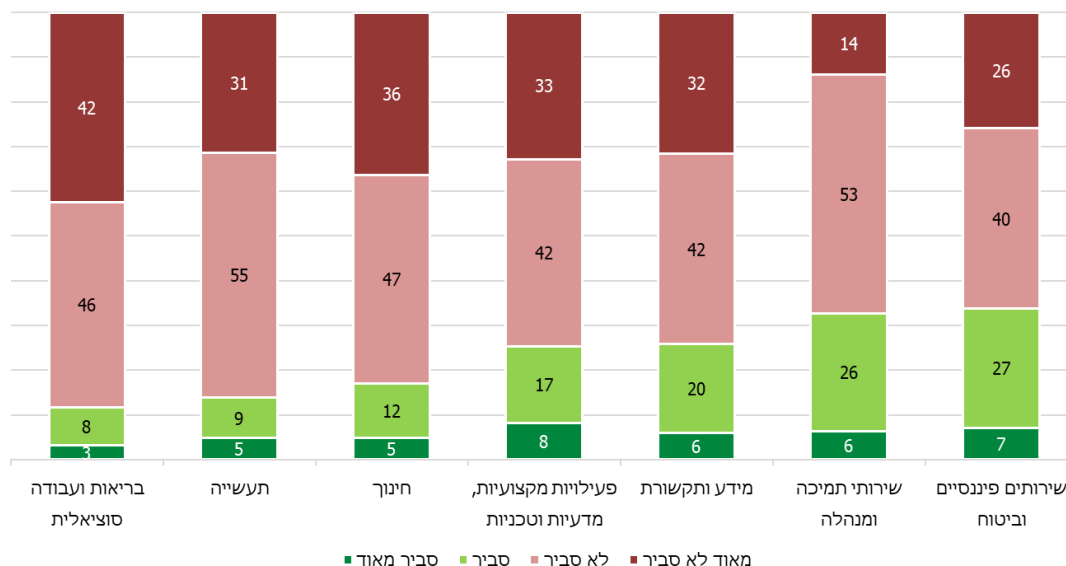
<https://www.boi.org.il/publications/pressreleases/11-3-25>

WEF. (2023). *Jobs of Tomorrow: Large Language Models and Jobs*.

<https://www.idi.org.il/media/28474/the-impact-of-artificial-intelligence-on-the-labor-market-and-the-required-preparedness.pdf>

העריכו כי סביר שבינה מלאכותית תחליף אותם בעבודתם. מנגד, בחינוך, תעשייה ובריאות ועבודה סוציאליות, המהווים מקצועות בעלי אופי משלים יותר,⁵ בין 11% ל-17% מהמשיבים העריכו תרחיש זה כסביר (תרשים 4).

תרשים 4: מה הסבירות, לדעתך, שבינה מלאכותית תחליף אותך בעבודתך?
 התפלגות מידת ההסכמה של המשתתפים בשוק העבודה בישראל, על פי תחומי תעסוקה* (%)

*בניתוח השאלה בהתאם למשלחי היד הוכנסו רק מקצועות עם מעל 30 משיבים. עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

עם זאת, חשוב לציין שבשאלה "מה הסבירות, לדעתך, שתאבד את עבודתך כי אינך בקיא בטכנולוגיות חדשות?" לא נמצאו פערים בין משיבים בעלי מקצועות תחליפיים למשיבים בעלי מקצועות משלימים.

פרק 2: הערכות כלל הציבור בנוגע להשפעות ה-AI על שוק העבודה בטווח הבינוני

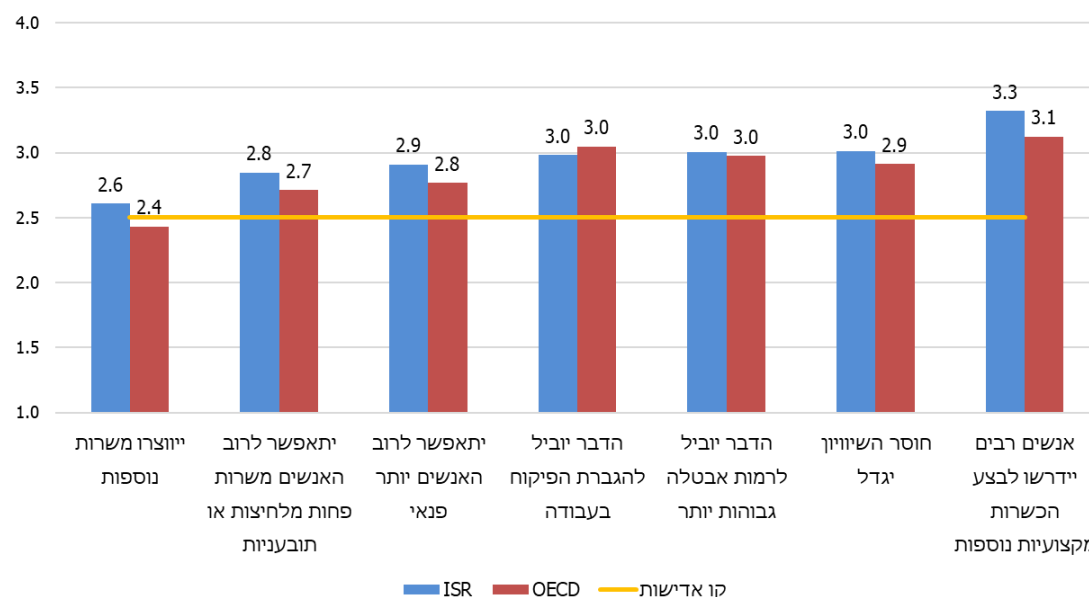
בשונה מהאופטימיות שהביע הציבור הישראלי שמשותף בשוק העבודה ביחס לשינויים הצפויים בעבודתו האישית ב-5 השנים הקרובות, כשנשאלו כלל הישראלים לגבי ההשפעה של חדירת הבינה המלאכותית על שוק העבודה בכלל (ולא על משרתם הפרטית) בטווח הזמן הבינוני, הם העריכו בסבירות גבוהה יותר את התרחשותן של השפעות שליליות, כגון עלייה ברמת האבטלה ואי-השוויון, מאשר של השפעות חיוביות. תוצאה זו משקפת מצב בו הציבור סבור שיתרחשו בעתיד שינויים שליליים בשוק העבודה ככלל, אך פחות חושש לעתידו המקצועי באופן אישי.

⁵ משלחי יד משלימים – מקצועות המאופיינים בחשיפה גבוהה ל-AI, לצד השלמתיות גבוהה, כגון מהנדסים, רופאים ומורים. כתוצאה מכך, העובדים במקצועות הללו מצויים ברמת סיכון נמוכה להחלפה על ידי ה-AI. אולם, הסכנה עימה הם יתמודדו היא הסכנה להיות מוחלפים על ידי עובדים שילמדו מהר מהם לעבוד עם הבינה המלאכותית, ובכך הפכו לעובדים יעילים בהרבה, עם פרוץ עבודה גבוה בהשוואה לעובדים שלא ישכילו לאמץ את כלי ה-AI.

לצד זאת, בהשוואה לממוצע ה-OECD עולה שהציבור הישראלי מעריך שלחזירת הבינה המלאכותית יהיו השפעות גדולות יותר על שוק העבודה, ומעניק למרבית התרחישים – הן השליליים והן החיוביים – סבירות גבוהה יותר.

בהשוואה בינלאומית של תפיסות הציבור באשר לשאלה "במחשבה על השפעות הבינה המלאכותית על שוק העבודה, מהי לדעתך הסבירות שהדברים הבאים יקרו בישראל ב-5 עד 10 השנים הבאות?" (תרשים 5), עולה שהציבור הישראלי מעריך שלחזירת הבינה המלאכותית יהיו השפעות גדולות יותר על שוק העבודה בהשוואה לממוצע ה-OECD. תפיסה זו באה לידי ביטוי בכך שהציון הממוצע שנתן הציבור הישראלי להיתכנות של השפעות אפשריות שונות של הבינה המלאכותית על שוק העבודה גבוה יותר בכמעט כל אחת מן האפשרויות.

תרשים 5: במחשבה על השפעות הבינה המלאכותית על שוק העבודה, מה לדעתך הסבירות שהדברים הבאים יקרו בישראל ב-5 עד 10 השנים הבאות?
 ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מאוד לא סביר, 4 - סביר מאוד)

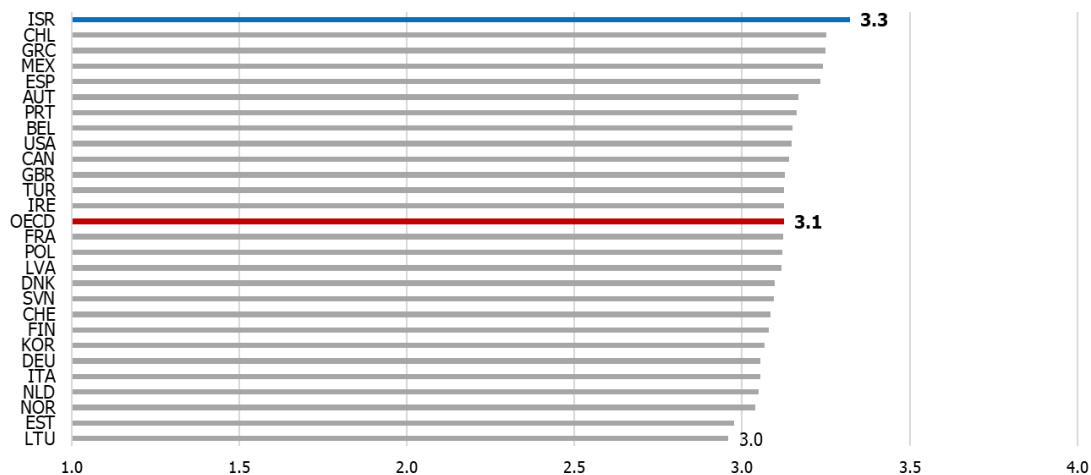

עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

בולטת במיוחד תפיסת הישראלים בנוגע לצורך בהכשרות מקצועיות לאור חזרת הבינה המלאכותית: **הישראלים סבורים יותר מכל ציבור אחר כי "אנשים רבים יידרשו לבצע הכשרות מקצועיות נוספות עבור משרות שונות"**, עם ציון ממוצע של 3.3 בסולם של 1 עד 4. זאת, לעומת ציון ממוצע של 3.1 בקרב מדינות ה-OECD (תרשים 6).

תרשים 6: במחשבה על השפעות הבינה המלאכותית על שוק העבודה, מה לדעתך הסבירות שאנשים רבים יידרשו לבצע הכשרות מקצועיות נוספות ב-5 עד 10 השנים הבאות?

ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מאוד לא סביר, 4 - סביר מאוד)

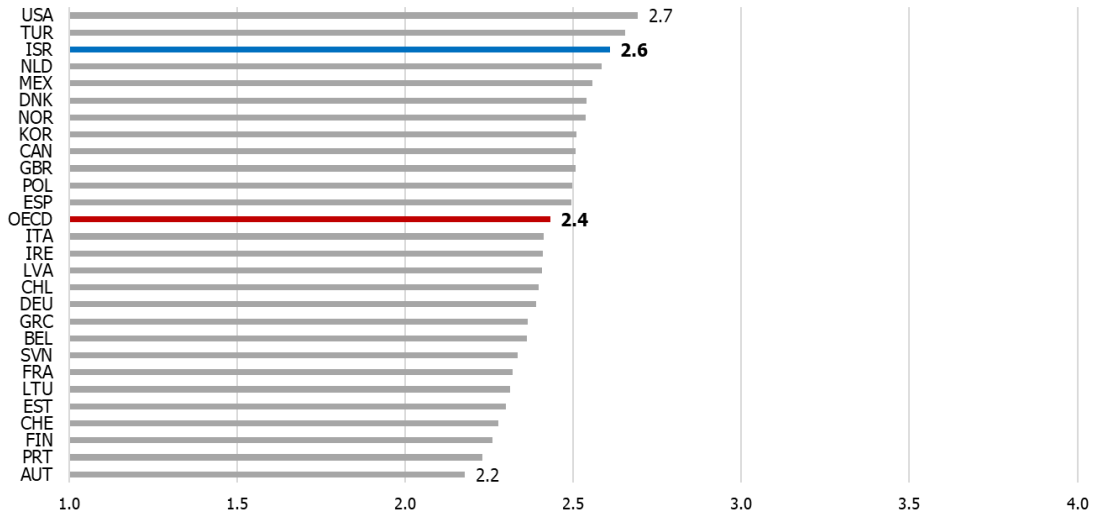

עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

כמו כן, מתוך הסקר עולה שהישראלים מעריכים בסבירות גבוהה יותר מהממוצע ב-OECD שחוסר השוויון יגדל בעקבות בעקבות חדירת הבינה המלאכותית לשוק העבודה (3.0 ו-2.9 בהתאמה), ומעריכים בסבירות דומה לממוצע ב-OECD שכניסת הבינה המלאכותית לשוק העבודה תוביל לעלייה ברמת האבטלה (3.0, תרשים 5).

זאת ועוד, ניכר שהתחזית של הציבור הישראלי אופטימית יותר מהממוצע ב-OECD ביחס להשפעות החיוביות של ה-AI על שוק העבודה. הישראלים אופטימיים יותר בהשוואה לממוצע ב-OECD ש-OECD יוביל להוצרות של משרות חדשות (2.6 לעומת 2.4, כאשר במדד זה ישראל מדורגת שלישית מבין כלל המדינות, תרשים 7). נוסף על כך, הישראלים מעריכים בסבירות גבוהה יחסית לממוצע ה-OECD שתנאי העבודה ישתפרו: הציבור הישראלי מדורג שני (אחרי טורקיה) בהערכתו כי לרוב האנשים יתאפשרו משרות פחות מלחיצות ותובעניות, ורביעי מבין כלל המדינות באשר להערכתו כי לרוב האנשים יתאפשר יותר פנאי.

תרשים 7: במחשבה על השפעות הבינה המלאכותית על שוק העבודה, מה לדעתך הסבירות שייוצרו משרות נוספות ב-5 עד 10 השנים הבאות?
 ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מאוד לא סביר, 4 - סביר מאוד)

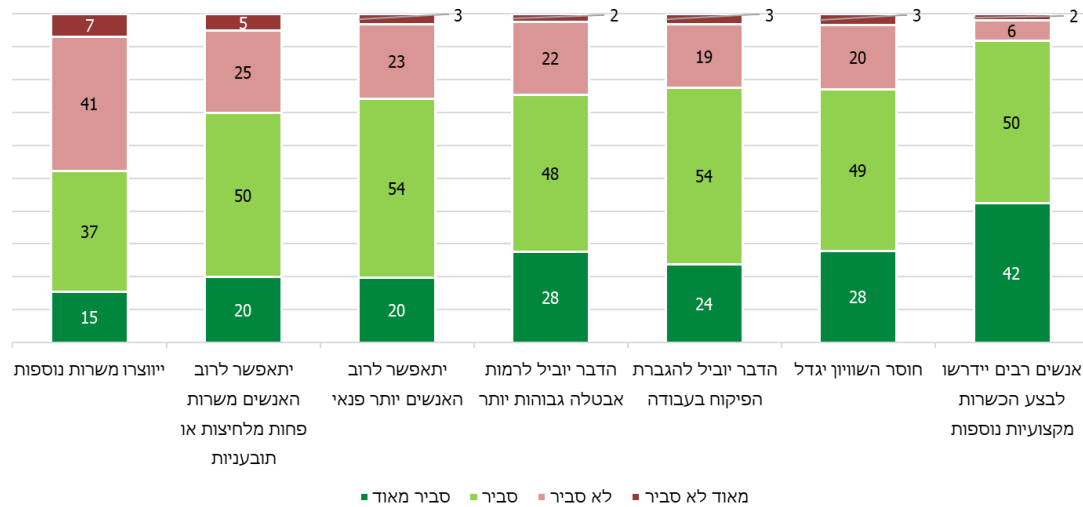

עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

רוב הישראלים (83%) סבורים שאנשים רבים יידרשו לבצע הכשרות מקצועיות נוספות. נוסף על כך, רוב הציבור הישראלי מעריך שהפיקוח בעבודה יוגבר, שחוסר השוויון יגדל, ושרמת האבטלה תעלה (78%, 77% ו-76% בהתאמה, תרשים 8).

יותר ממחצית מהישראלים מאמינים שיתאפשר לרוב האנשים יותר פנאי בעקבות התפתחות הבינה המלאכותית (74%), שמרבית האנשים יוכלו ליהנות ממשורות פחות מלחיצות או תובעניות (70%), ושייווצרו משרות נוספות (52%, תרשים 8).

תרשים 8: במחשבה על השפעות הבינה המלאכותית על שוק העבודה, מהי לדעתך הסבירות שהדברים הבאים יקרו בישראל ב-5 עד 10 השנים הבאות?
 התפלגות מידת ההסכמה של כלל האוכלוסייה בישראל (%)

עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

נראה שקיים פער באופן שבו רבים בציבור הישראלי תופסים את העתיד האישי שלהם בשוק העבודה לעומת העתיד של שוק העבודה בכלל. **בעוד שכל פרט אופטימי ביחס למשרתו האישית, ישנה נטייה לפאסימיות ביחס לעתיד שוק העבודה באופן כללי.** פער זה ניתן להסביר כמודעות גבוהה של הציבור הישראלי לאתגרים שצופן העתיד בשוק העבודה, כפי שגם עלה מההשוואה הבינלאומית שלעיל, לצד שמירה על אופטימיות ותחושה ש"דברים יסתדרו" ברמה האישית, דבר שעלול להוביל לשאננות ולחוסר מוכנות.

בניתוח לפי משלחי יד, לא נמצאו הבדלים משמעותיים בתשובות המשיבים בין בעלי מקצועות תחליפיים⁶ לבעלי מקצועות משלימים⁷. כך למשל, השיעור הגבוה ביותר של משיבים הסבורים שחדירת AI לשוק העבודה תוביל לעלייה בשיעור האבטלה נמצא בקרב עובדים מתחום החינוך (84%), הנתפס כמקצוע משלים ל-AI, ואילו השיעור נמוך ביותר נמצא בקרב עובדים מתחום המידע והתקשורת (58%), אשר נחשב למקצוע בעל רמת תחליפיות גבוהה.

על בסיס ממצאים אלו, ניתן להסיק כי בציבור הישראלי קיימת מודעות גבוהה יחסית לממוצע ה-OECD באשר להשפעות הפוטנציאליות של ה-AI על שוק העבודה, הן באשר לסיכונים והן בנוגע להזדמנויות הגלומות בהן.

מנגד, בחינת הנתונים לגבי ישראל העלתה כי אין פערים בולטים בתפיסות בין בעלי המקצועות התחליפיים לבעלי המקצועות המשלימים. היעדר הפערים, ובפרט היעדר חשש עודף בקרב בעלי המקצועות שנמצאים בסיכון להיות מוחלפים על ידי הבינה המלאכותית, עשוי להעיד על שאננות מסוימת בקרב קבוצות אלו.

פרק 3: עמדות הציבור באשר לצעדי המדיניות שעל הממשלה לנקוט לאור השינויים הטכנולוגיים והשפעתם על שוק העבודה

ממצאי הסקר מצביעים על כך שחלקים גדולים בציבור הישראלי מאמינים שעל הממשלה לקדם השקעה רבה יותר בהון אנושי טכנולוגי ובתשתיות דיגיטליות כדי להתמודד עם השינויים הטכנולוגיים והשפעתם על שוק העבודה. תמיכה בצעדים אלו בולטת מאוד גם בהשוואה לממוצע ב-OECD. יתרה מזו, ישנה תמיכה רחבה יחסית בצעדים שמטרתם להגן על העובדים הישראליים ועל תעשיות וחברות מקומיות, כגון העדפה של עובדים ישראלים בעת העסקה, שיפור רשת ביטחון כלכלית למקרה של אובדן עבודה, קביעת מכסי מגן כדי להגן על התעשיות המקומיות, ועוד. בהתאם לכך, מהסקר עולה תמיכה נמוכה בקידום של הבאת עובדים זרים לישראל.

בהשוואה בינלאומית של תפיסות הציבור באשר לשאלה "מה דעתך בנוגע לפעולות האפשריות הבאות של הממשלה כדי להתמודד עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה", עולה

⁶ משלחי יד תחליפיים – מקצועות המאופיינים בחשיפה גבוהה ל-AI, לצד תחליפיות גבוהה, כגון עובדי שירות לקוחות, פקידים כלליים וסוכני נסיעות. לפיכך, העובדים במקצועות הללו נמצאים ברמת סיכון גבוהה להחלפה חלקית או מלאה בבינה מלאכותית.

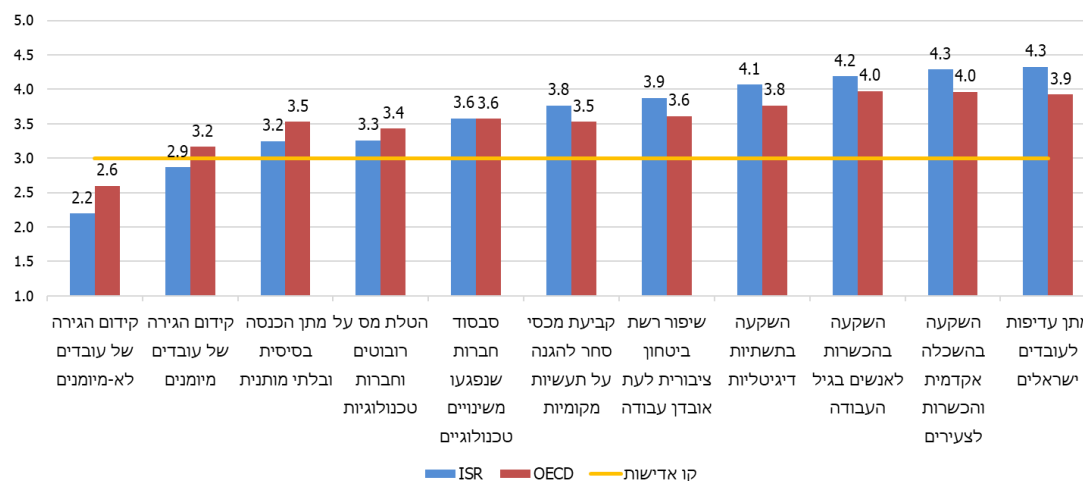
⁷ משלחי יד משלימים – מקצועות המאופיינים בחשיפה גבוהה ל-AI, לצד השלמתיות גבוהה, כגון מהנדסים, רופאים ומורים. כתוצאה מכך, העובדים במקצועות הללו מצויים ברמת סיכון נמוכה להחלפה על ידי ה-AI. אולם, הסכנה עימה הם יתמודדו היא הסכנה להיות מוחלפים על ידי עובדים שילמדו מהר מהם לעבוד עם הבינה המלאכותית, ובכך יהפכו לעובדים יעילים בהרבה, עם פרוץ עבודה גבוה בהשוואה לעובדים שלא ישכילו לאמץ את כלי ה-AI.

שהתמיכה של הציבור הישראלי בצעדי המדיניות שעוסקים בהשקעה ממשלתית בתשתיות דיגיטליות ובהון אנושי, כמו גם בצעדים שמטרתם להגן על עובדים ועל עסקים מקומיים, הייתה בולטת במיוחד ביחס לשאר המדינות שבסקר (תרשים 9).

תרשים 9: מה דעתך בנוגע לפעולות האפשריות הבאות של הממשלה כדי

להתמודד עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?

ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מתנגד מאוד, 5 - תומך מאוד)

עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

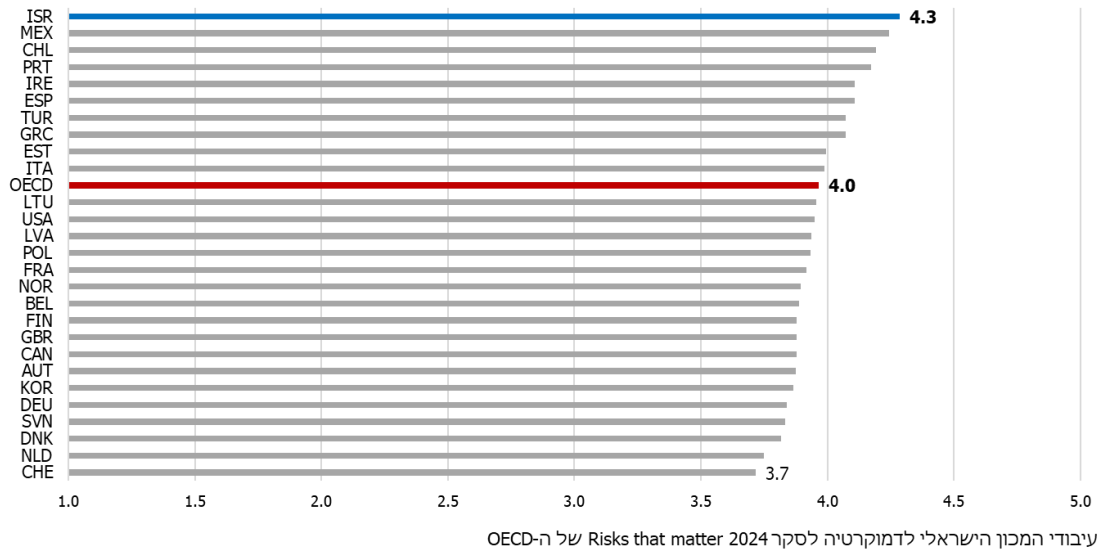
הישראלים בולטים בעמדתם כי על הממשלה להשקיע יותר בהשכלה אקדמית, בהכשרות מקצועיות לצעירים ובהכשרות מחדש לאנשים בגיל העבודה. ישראל ניצבת ראשונה מבין כלל המדינות עם ציונים של 4.3 ו-4.2 בהתאמה לעומת 4.0 בממוצע ה-OECD (מתוך סולם של 1 – "מתנגד מאוד", עד 5 – "תומך מאוד", כאשר 3 משקף את קו האמצע (תרשימים 10-11)).

בהסתכלות על המשיבים הישראלים לבדם, מתקבל ש-77% תומכים בהשקעה רבה יותר בתשתיות דיגיטליות, ו-86% תומכים בהשקעה רבה יותר בהשכלה אקדמית, בהכשרות מקצועיות לצעירים ובהכשרה מחדש לאנשים בגיל העבודה, וזאת במטרה להתמודד עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה (תרשים 19).

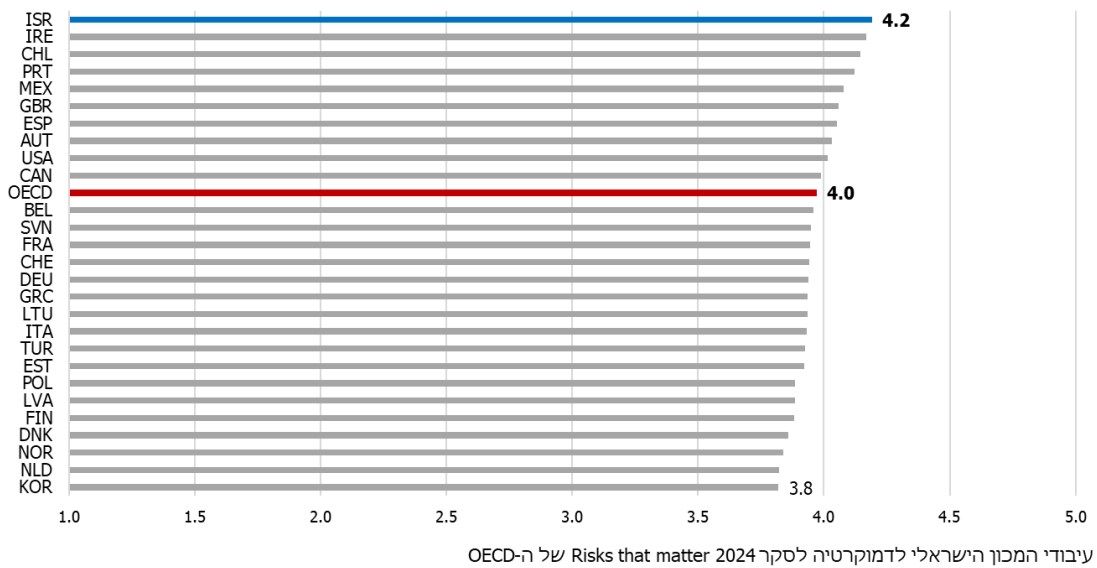
כמו כן, בהשוואה לסקר מסוף שנת 2022, חלה עלייה של 5 נקודות האחוז בשיעור כלל התומכים בהשקעה רבה יותר בהשכלה אקדמית ובהכשרות מקצועיות לצעירים, וכן חלה עלייה של 11 נקודות האחוז בשיעור התומכים מאוד (מ-37% ל-48%, בעיקר בשל מעבר של תומכים לתומכים מאוד). שיעור התומכים מאוד בהגדלת ההשקעה בהשכלה אקדמית והכשרות מקצועיות לצעירים (48%) גבוה משמעותית ביחס לממוצע ב-OECD, שעומד בסקר הנוכחי על 30%.

בדומה לכך, חלה עלייה של 9 נקודות האחוז בשיעור התומכים מאוד בהשקעה רבה יותר בהכשרות מחדש עבור אנשים בגיל העבודה (בעיקר בשל מעבר של תומכים לתומכים מאוד), וכן חלה עלייה של 5 נקודות האחוז בשיעור התומכים הכללי בהשקעה רבה יותר בתשתיות דיגיטליות.

תרשים 10: מה דעתך על השקעה רבה יותר בהשכלה אקדמית והכשרות מקצועיות לצעירים כצעד להתמודדות עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?
 ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מתנגד מאוד, 5 - תומך מאוד)

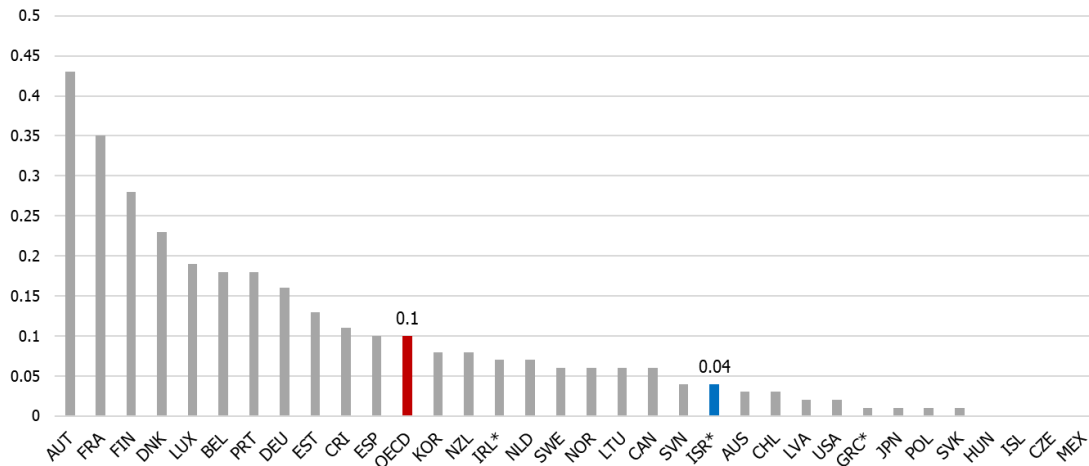
תרשים 11: מה דעתך על השקעה רבה יותר בהכשרות מחדש עבור אנשים בגיל העבודה כצעד להתמודדות עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?
 ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מתנגד מאוד, 5 - תומך מאוד)

חשוב לציין שמנתוני ה-OECD עולה שנכון לשנים 2021-2022, שיעור ההוצאה הציבורית בישראל על הכשרות עובדים מתוך התמ"ג נמוך משמעותית מהממוצע ב-OECD (0.04 ו-0.1 בהתאמה, תרשים 12).⁸

⁸ OECD. (2022). *Public spending on active labour market policies as a share of GDP*. [Public spending on active labour market policies as a share of GDP | Jobs Indicators](#)

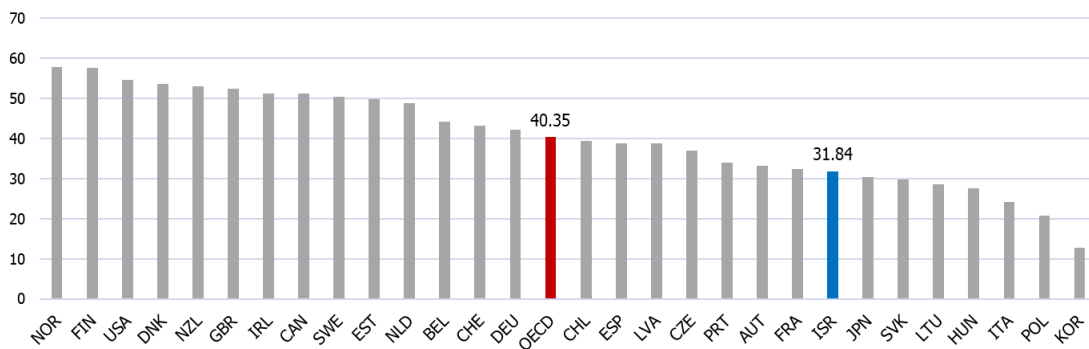
תרשים 12: ההוצאה הציבורית על הכשרות עובדים בשנת 2022, כ-% מהתמ"ג

*המדינות שעבורן הנתונים הם משנת 2021
 מקור: OECD Going Digital Toolkit, מבוסס על OECD Labour Market Programmes Database.

בהתאם לכך, נכון לשנת 2023, 32% מהעובדים בישראל עברו הכשרה הנוגעת לעבודה, לעומת ממוצע של 40% עבור כלל ה-OECD (תרשים 13).⁹ סביר להניח שחלק מההסבר לתמיכה החריגה של הציבור הישראלי בהכשרות מקצועיות לאנשים בגיל העבודה נוגע לרמת ההשקעה הנמוכה יחסית הקיימת בישראל.

תרשים 13: שיעור העובדים שעברו הכשרה הנוגעת לעבודה, עדכני לשנת 2023

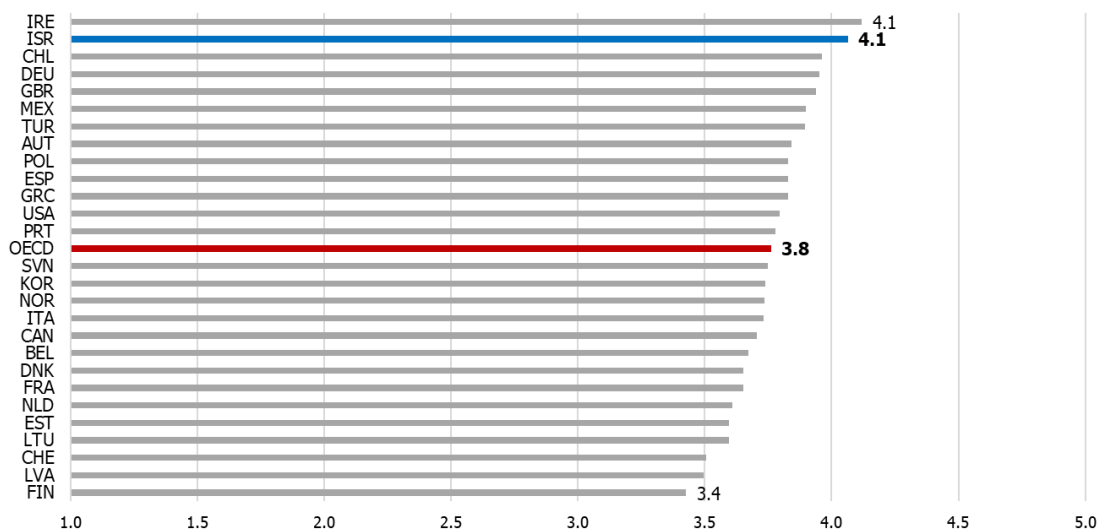

מקור: OECD Going Digital Toolkit, מבוסס על OECD Survey of Adult Skills (PIAAC).

הציבור הישראלי בולט גם בתמיכתו בהשקעה רבה יותר בתשתיות דיגיטליות (כגון רשת הפס הרחב) – עם ציון ממוצע של 4.1, לעומת 3.8 בממוצע ה-OECD. ציון זה מציב את ישראל שנייה מבין מדינות ה-OECD (תרשים 14).

⁹ OECD. (2023). *Workers receiving job-related training as a share of total employment*. [Workers receiving job-related training as a share of total employment | Jobs Indicators](#)

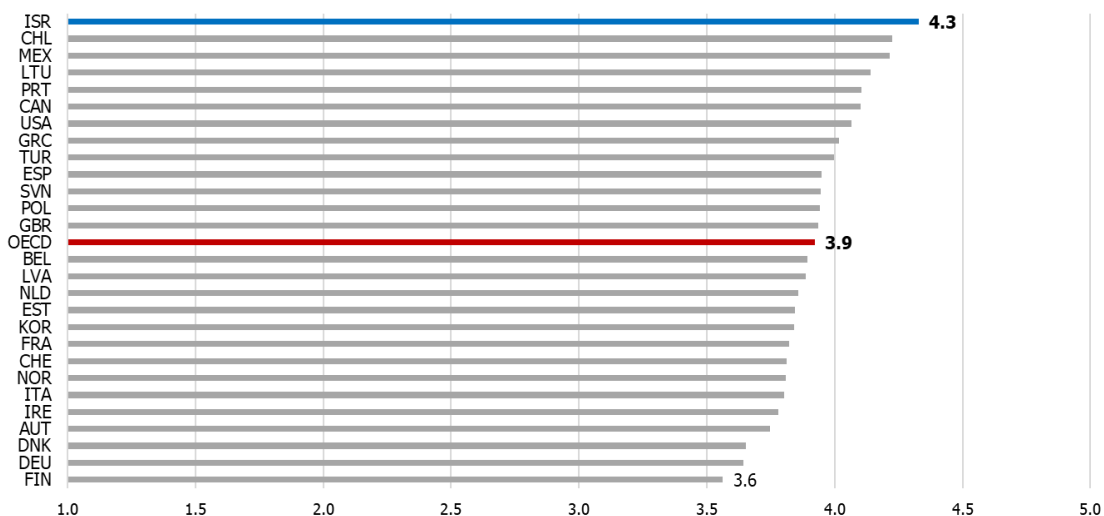
תרשים 14: מה דעתך על השקעה רבה יותר בתשתיות דיגיטליות, כגון רשת הפס הרחב, כצעד להתמודדות עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?
 ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מתנגד מאוד, 5 - תומך מאוד)

עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

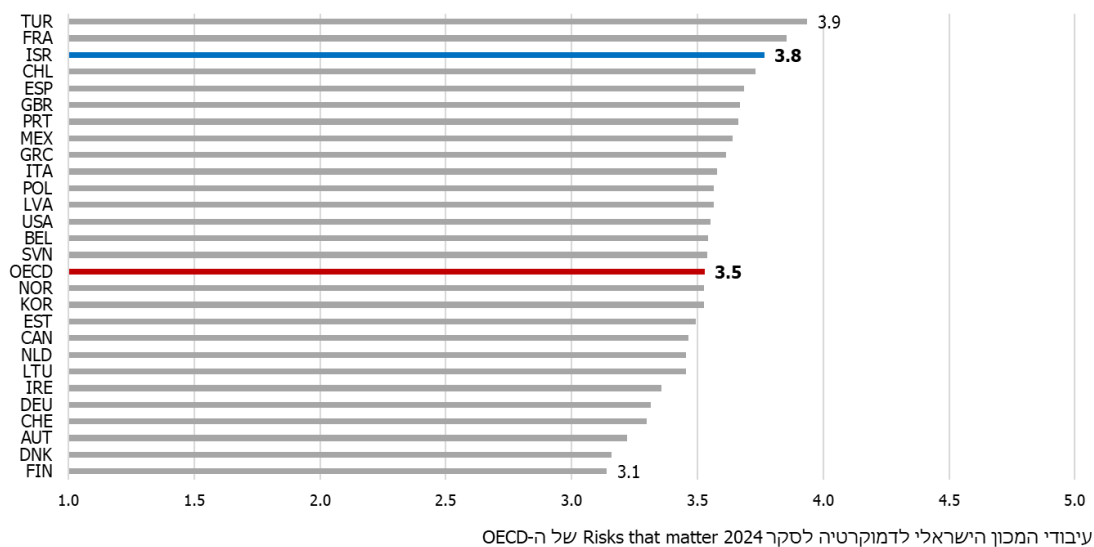
עוד עולה מהסקר שהציבור הישראלי תומך משמעותית יותר ביחס לשאר מדינות ה-OECD בצעדי מדיניות שמטרתם להגן על עובדים וחברות מקומיים מפני תחרות: מבין כלל מדינות ה-OECD, הציבור הישראלי מביע את התמיכה הגבוהה ביותר במתן עדיפות לעובדים מקומיים בעת ההעסקה (4.3, תרשים 15); והוא מדורג במקום השלישי בתמיכה בקביעת מכסי מגן כדי להגן על התעשיות המקומיות (3.8, תרשים 16).

תרשים 15: מה דעתך על מתן עדיפות לעובדים ישראלים בעת ההעסקה, כצעד להתמודדות עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?
 ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מתנגד מאוד, 5 - תומך מאוד)

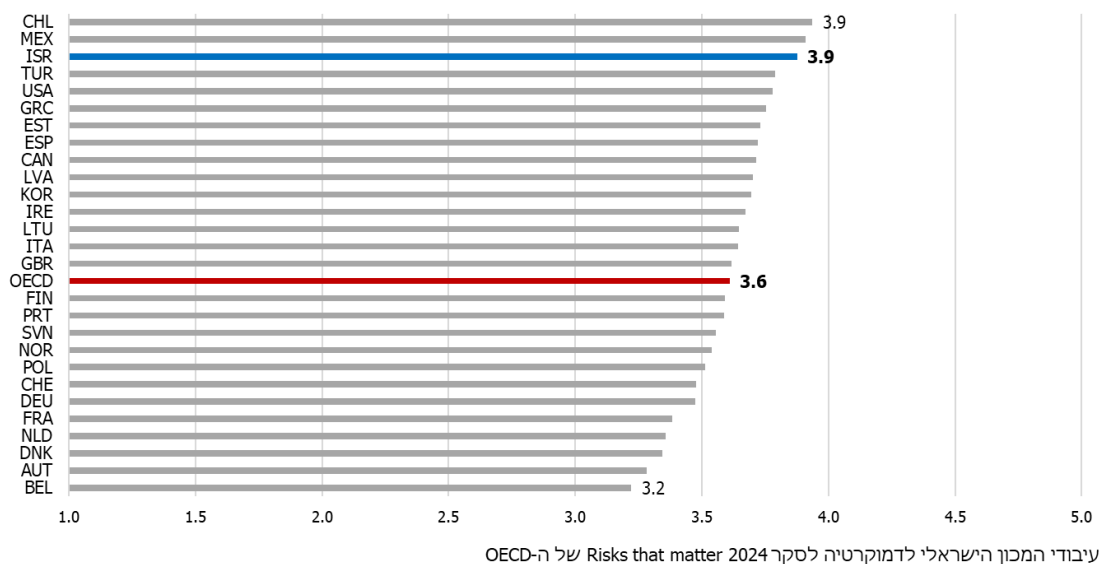
עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

תרשים 16: מה דעתך על קביעת מכסי סחר כדי להגן על התעשיות המקומיות, כצעד להתמודדות עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?
 ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מתנגד מאוד, 5 - תומך מאוד)

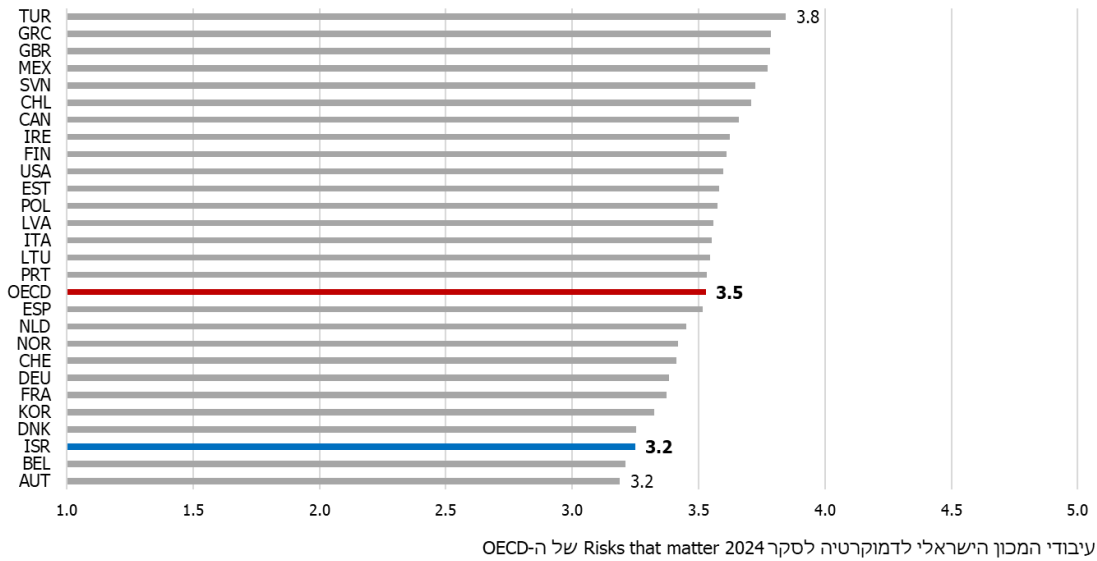

בעוד שתמיכת הציבור הישראלי בשיפור רשת ביטחון סוציאלית במקרה של אובדן עבודה אפשרי (3.9) היא השלישית בגובהה מבין כלל מדינות הסקר (תרשים 17), תמיכתו בהכנסה בסיסית אוניברסלית (UBI) ובלתי מותנית (3.2) היא השלישית הכי נמוכה (תרשים 18).

תרשים 17: מה דעתך על שיפור רשת ביטחון סוציאלית במקרה של אובדן עבודה אפשרי, כצעד להתמודדות עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?
 ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מתנגד מאוד, 5 - תומך מאוד)

תרשים 18: מה דעתך על מתן הכנסה בסיסית אוניברסלית ובלתי מותנית, כצעד להתמודדות עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?
 ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מתנגד מאוד, 5 - תומך מאוד)

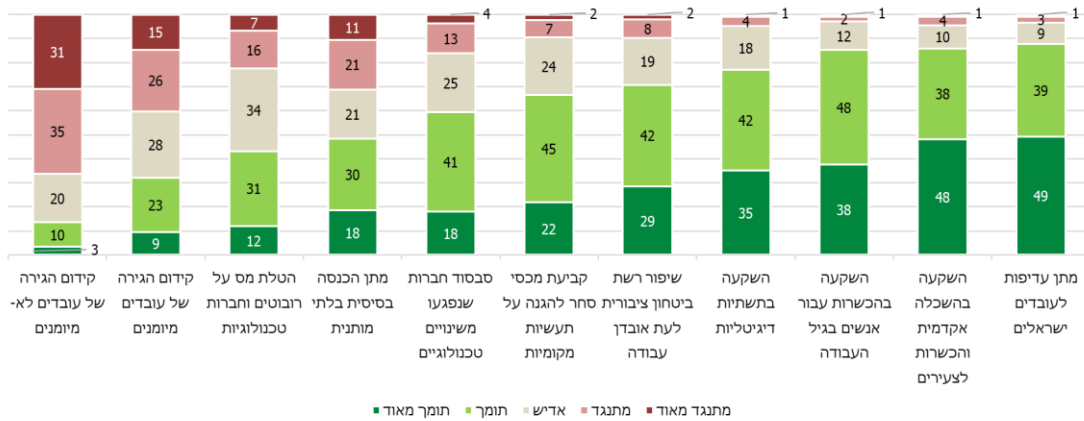
יתרה מזו, מעניין לראות שבשעה שסיוע כלכלי של הממשלה כגון שיפור רשת ביטחון סוציאלית במקרה של אובדן עבודה אפשרי זוכה לתמיכה של רוב הציבור הישראלי (71%), האפשרות של מתן הכנסה בסיסית אוניברסלית ובלתי מותנית זוכה לתמיכה של כמחצית מהציבור הישראלי (48%, תרשים 19). ניתן לשער כי עבור ישראלים רבים התניית הסיוע הכלכלי בהשתתפות בשוק העבודה נוגעת לפערים המשמעותיים הקיימים בשיעורי ההשתתפות של מגזרים שונים במדינה בשוק העבודה.¹⁰ נוסף על כך, בהשוואה לסקר מסוף 2022, שיעור התמיכה באפשרות של שיפור רשת ביטחון סוציאלית במקרה של אובדן עבודה אפשרי עלה ב-8 נקודות אחוז, לעומת ירידה של 5 נקודות אחוז בשיעור התומכים באפשרות של מתן הכנסה בסיסית אוניברסלית ובלתי מותנית.

¹⁰ גבע, א. (2025). על הירידה בהשתתפות צעירים בשוק העבודה, אגף הכלכלן הראשי במשרד האוצר.
https://www.gov.il/BlobFolder/dynamiccollectorresultitem/item-review-21042025/he/reviews-and-publishes_review-21042025.pdf?utm_source=chatgpt.com

תרשים 19: מה דעתך בנוגע לפעולות האפשריות הבאות של הממשלה כדי להתמודד עם

השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?

התפלגות מידת התמיכה של כלל האוכלוסייה בישראל (%)

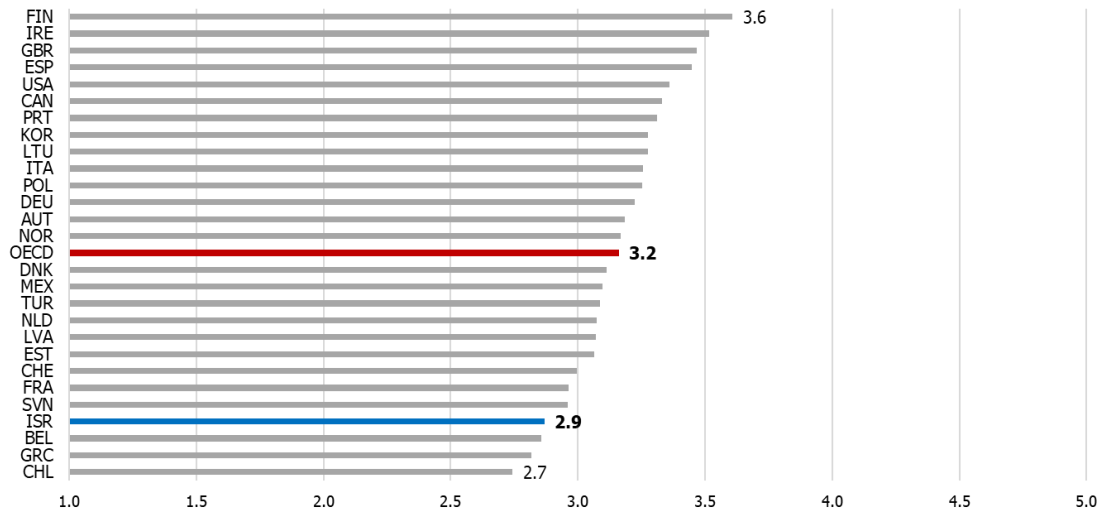
עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

בהשוואה ליתר מדינות הסקר הציבור הישראלי מביע התנגדות ניכרת להבאה של עובדים זרים – מיומנים ובלתי מיומנים כאחד – כדרך להתמודד עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה, כאשר ישראל נמצאת בתחתית הרשימה בשני הסעיפים הללו (תרשימים 20 ו-21).

תרשים 20: מה דעתך על קידום הגירה של עובדים מיומנים, כצעד להתמודדות עם

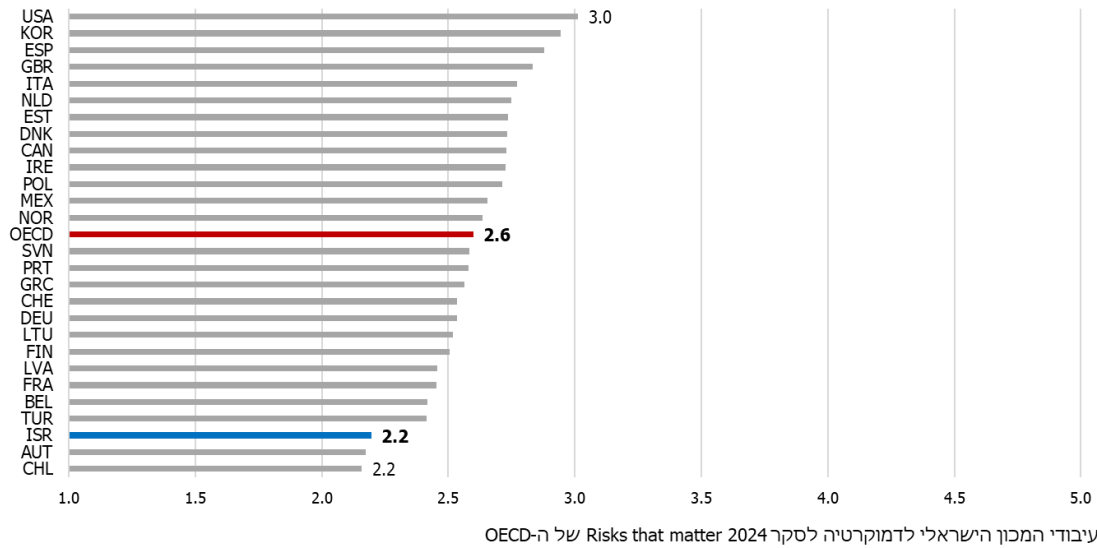
השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?

ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מתנגד מאוד, 5 - תומך מאוד)

עיבודי המכון הישראלי לדמוקרטיה לסקר Risks that matter 2024 של ה-OECD

תרשים 21: מה דעתך על קידום הגירה של עובדים לא-מיומנים, כצעד להתמודדות עם השפעות השינויים הטכנולוגיים על שוק העבודה?
 ממוצע התשובות של כלל האוכלוסייה (1 - מתנגד מאוד, 5 - תומך מאוד)

כמו כן, מהסתכלות על תשובות העונים הישראלים בלבד עולה שצעדים לקידום הגירה של עובדים זרים לשוק העבודה הישראלי, הן של עובדים מיומנים והן של עובדים לא-מיומנים, קיבלו את שיעורי התמיכה הנמוכים ביותר (32% ו-13% בהתאמה), והם הצעדים היחידים ששיעור התמיכה היה נמוך משיעור ההתנגדות (41% ו-66% בהתאמה, תרשים 19). אף על פי כן, נרשמה עלייה משמעותית של 14 נקודות האחוז בשיעור התמיכה בקידום הגירה של עובדים מיומנים לישראל לעומת הסקר ב-2022. חשוב לציין שבמהלך מלחמת "חרבות ברזל" הייתה ירידה ניכרת במספר העובדים הזרים והעובדים מהרשות הפלסטינית בישראל, מה שעשוי להסביר את העלייה בתמיכה בצעד זה שנצפתה בסקר.¹¹

עוד עולה מהסקר הנוכחי כי כשני שלישי (67%) מהישראלים תומכים בהטלת מכסי מגן כדי להגן על התעשיות המקומיות, ו-59% תומכים בסבסוד חברות בסקטורים שנפגעו משינויים טכנולוגיים, כדי למנוע אובדן משרות (תרשים 19).

גם האפשרות של הטלת מס על רובוטים וחברות טכנולוגיות קיבלה תמיכה נמוכה יחסית (43% תומכים לעומת 23% מתנגדים, תרשים 19), על אף עלייה של 11 נקודות האחוז בשיעור התומכים באפשרות זו בשנתיים שחלפו מאז הסקר הקודם.

כלומר, מעבר לרצון להגן על העובדים ועל התעשייה המקומיים, נראה כי הציבור בישראל תופס את ההתמודדות עם ההתפתחויות בתחום הבינה המלאכותית כזו שצריכה להתבסס על הסתגלות ושילוב הטכנולוגיה, ולא על בלימתה או דחייתה. תפיסה זו מתחזקת כאשר משווים את תשובות

¹¹ שבע, נ. (2024). סקירת מצב שוק העבודה בישראל שמונה חודשים לאחר פרוץ מלחמת חרבות ברזל, מרכז המחקר והמידע.

<https://www.cbs.gov.il/he/Documents/%D7%A9%D7%95%D7%A7%20%D7%94%D7%A2%D7%91%D7%95%D7%93%D7%94%20%D7%97%D7%A8%D7%91%D7%95%D7%AA%20%D7%91%D7%A8%D7%96%D7%9C.pdf>

הציבור הישראלי לממוצע ה-OECD: מידת התמיכה של הישראלים בהשקעה בהון אנושי טכנולוגי ובתשתיות דיגיטליות חריגה וגבוהה משמעותית ביחס לממוצע ה-OECD.

צעדי מדיניות

מזדי מוכנות בינלאומיים מצביעים על שיפור במצבה של ישראל בתחום הבינה המלאכותית, אך גם על קיומם של פערים בנושא – בין היתר בתחום ההון האנושי והתשתיות הדיגיטליות והטכנולוגיות.¹²

מתוך ממצאי הסקר עולה שהציבור הישראלי מודע להשלכות האפשריות של ההתפתחויות הטכנולוגיות, ובפרט של הבינה המלאכותית, על שוק העבודה, ותומך בצעדי מדיניות הכוללים הגדלת ההשקעה בהכשרות אקדמיות ומקצועיות לצעירים ולמבוגרים (LLL) בתחום הבינה המלאכותית ובפיתוח תשתיות דיגיטליות, כאשר מן ההשוואות הבינלאומיות עולה שתמיכת הציבור הישראלי בנושא זה גבוהה במיוחד. בהתאם לכך, המלצות מסמך זה נוגעות לשני הנושאים הללו.

ממצאי הסקר מחזקים את המלצותינו, כפי שהופיעה בדוח קודם של המכון הישראלי לדמוקרטיה של אבירם-ניצן ושל שבסון, "השפעה הבינה במלאכותית על שוק העבודה וההיערכות הנדרשת", כי יש לקדם הכשרות מקצועיות לעובדים קיימים במגזרים הפרטי והציבורי, בדגש על למידה לאורך החיים (LLL), וכן לפתח מסלולים אקדמיים הכוללים הכשרה בתחומים הקשורים בבינה מלאכותית.¹³

בהתאם להמלצות דוח זה, על הממשלה להפנות תקציבים ייעודיים לקידום תוכניות יישומיות להכשרת עובדים קיימים בענפים ובמשלחי יד בעלי חשיפה גבוהה להשפעות חדירת הבינה המלאכותית לשוק העבודה, תוך דגש על מיומנויות משלימות ל-AI – כגון חשיבה ביקורתית ברמה גבוהה ואוריינות טכנולוגית, במטרה לחזק את יכולות ההסתגלות שלהם, להקטין סיכון לדחיקה תעסוקתית ולהעלות את רמת הפריור. כמו כן, יש לבנות תכנית ייעודית עבור עובדים במשלחי יד תחליפיים בעלי סיכון גבוה לאבד את עבודתם, כמו גם לקדם פיתוח מקצועי מתמשך לעובדים הקיימים במשק, שיאפשר להם להתמודד עם שינויים מתמשכים בשוק העבודה, היות שהצפי לשנים הקרובות הוא שהפיתוחים בתחום הטכנולוגיה יתמידו.¹⁴ המלצות אלה מקבלות משנה תוקף

¹² אבירם-ניצן, ד., שבסון, מ. (2025). השפעת הבינה המלאכותית על שוק העבודה וההיערכות הנדרשת, המכון הישראלי לדמוקרטיה.

[השפעת הבינה המלאכותית על שוק העבודה וההיערכות הנדרשת | סקירה | דפנה אבירם-ניצן, מרקו שבסון | המכון הישראלי לדמוקרטיה | יוני 2025](#)

Bourdon, J. (2025). *Israel Climbs Global AI Rankings — but Talent Flight Raises Alarms*, One World Outlook.

<https://oneworldoutlook.com/technology/israel-climbs-global-ai-rankings-but-talent-flight-raises-alarms/>

Longji, L., Giovanni, M. (2023). *Artificial Intelligence (AI) Preparedness Index*, World Bank Group.

https://data360.worldbank.org/en/dataset/IMF_AI

¹³ אבירם-ניצן, ד., שבסון, מ. (2025). השפעת הבינה המלאכותית על שוק העבודה וההיערכות הנדרשת, המכון הישראלי לדמוקרטיה.

[השפעת הבינה המלאכותית על שוק העבודה וההיערכות הנדרשת | סקירה | דפנה אבירם-ניצן, מרקו שבסון | המכון הישראלי לדמוקרטיה | יוני 2025](#)

¹⁴ שם.

גם לאור העובדה שעל פי נתוני ה-OECD שיעור ההשקעה הציבורית בישראל מתוך התמ"ג בהכשרות מקצועיות לעובדים הוא נמוך ביותר.

שנית, באשר לתחום ההשכלה האקדמית וההכשרות לצעירים בנושאי AI, נדרשת השקעה במסלולים אקדמיים והנדסיים בתחומי הבינה המלאכותית, לצד הרחבת שיתופי פעולה בין האקדמיה לתעשייה ולממשלה, במטרה להתאים מסלולים אלו לצרכי השוק. כמו כן, יש להגדיל את מספר הסטודנטים בעלי תואר שני ושלישי במסלולים הקשורים בבינה מלאכותית, היות שכשני שלישים מהעוסקים בפיתוח מערכות בינה מלאכותית בעולם הם בעלי תארים מתקדמים.¹⁵

לבסוף, תוצאת הסקר לפיה הציבור הישראלי מדגיש את הצורך בהשקעה בתשתיות דיגיטליות, מחזקת חלק ממסקנות ועדת נגל בתחום הבינה המלאכותית, אשר עוסקות בצורך בהשקעה נרחבת בתשתיות מחשוב ומידע ברמה הלאומית.¹⁶

---

¹⁵ ש.ם.

¹⁶ נגל, י., בן זאב, א., גיטי, ר., דגן, ע., פלג, ש., קראוס, ש. דין וחשבון של הוועדה הלאומית להאצת תחום הבינה המלאכותית – אוגוסט 2025. (2025). אתר הכנסת.

https://fs.knesset.gov.il/25/Committees/25_cs_bg_8703777.pdf

מניתוח ממצאי סקר Risks That Matter שערך ה-OECD בסוף 2024, עולה כי הישראלים המשתתפים בשוק העבודה מעריכים בסבירות גבוהה יחסית למוצע ה-OECD, שבטווח הקרוב הטכנולוגיה תשפר את האיזון בין עבודה לחיים פרטיים ותהפוך את העבודה לפחות מלחיצה ותובענית, בעוד שהחשש מכך שהבינה המלאכותית תחליף אותם או שהם יאבדו את עבודתם בשל חוסר בקיאות בטכנולוגיות חדשות דומה למוצע ב-OECD. עם זאת, הציבור הישראלי מביע חשש נמוך יחסית ליתר המדינות בכל הנוגע לאפשרות להיות מוחלף על ידי רובוט.

כאשר נשאל הציבור על השפעות הבינה המלאכותית על שוק העבודה בכללותו בטווח הבינוני (5 עד 10 השנים הקרובות), הערכתו פסימית יותר, גם בהשוואה ליתר מדינות ה-OECD: הציבור בישראל מייחס סבירות נמוכה יחסית (אך עדיין גבוהה למדי) להיתכנותן של השפעות חיוביות על פני אלו השליליות, כגון עלייה בצורך בהכשרות מקצועיות, גידול באי-שוויון ועלייה בשיעור האבטלה. במקביל, הוא גם מייחס סבירות גבוהה יותר מהמוצע ב-OECD לכך שרבים בשוק העבודה ייהנו מיותר פנאי וממשרות פחות תובעניות, וכן לכך שייווצרו משרות חדשות.

תוצאות אלו מצביעות על מודעות גבוהה של הציבור הישראלי לפוטנציאל – החיובי והשלילי כאחד – של חדירת הבינה המלאכותית אל שוק העבודה. זאת, לצד שמירה על אופטימיות ביחס לעתיד המקצועי ברמה האישית, מה שעלול להעיד על שאננות של רבים בחברה הישראלית ועל תחושה ש"דברים יסתדרו מעצמם".

בהיבט המדיניות, הציבור הישראלי תומך באופן בולט בהגדלת ההשקעה הממשלתית בהון אנושי טכנולוגי ובתשתיות דיגיטליות בהשוואה למוצע ב-OECD, כמו גם בצעדים שמטרתם להגן על העובדים והתעשיות המקומיות. ישראל מדורגת במקום הראשון בתמיכה בהשקעה בהכשרות מקצועיות לצעירים ולאנשים שנמצאים בשוק העבודה, ובמקום השני בתמיכה בהשקעה בתשתיות דיגיטליות.

הציבור הישראלי למעשה קורא לממשלה לפעול ולהשקיע יותר בהון אנושי טכנולוגי ובתשתיות דיגיטליות.